

عنوان مقاله:

واکاوئی توانمندی داستان‌ها در بهبود کنش‌های اجرایی به کودکان ADHD گروه سنی «الف»، «ب» و «الف/ب» بر پایه نظریه گسترش‌یافته بازداری رفتار بارکلی

محل انتشار:

پژوهشنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، دوره 10، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

نجمه رحیمی سه‌گنبد - دانشگاه فردوسی مشهد

مهری پریرخ - دانشگاه فردوسی مشهد

علی مشهدی - دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

مقدمه: اختلال نارسایی توجه/ فزون‌کنشی، یک اختلال شایع عصب تحولی است که در بیشتر مواقع در دوره کودکی تشخیص داده می‌شود. به اعتقاد بارکلی ریشه اختلال، نقص در عملکردهای اجرایی می‌باشد. نظریه بازداری رفتار بارکلی و داستان‌هایی که عناصر این نظریه را در برداشته باشند می‌توانند با کمک داستان‌های مناسب در رویکرد کتاب‌درمانی به کاهش نشانه‌های این اختلال کمک کنند. هدف این پژوهش شناسایی میزان همخوانی محتوای داستان‌های مناسب گروه سنی «الف»، «ب» و «الف/ب» منتشر شده در سال‌های 1385 تا 1395 با مؤلفه‌های عناصر نظریه گسترش‌یافته بازداری رفتار بارکلی است. روش‌شناسی: این پژوهش از نظر هدف کاربردی است که با روش پیمایشی و تحلیل محتوای کیفی انجام گرفت. برای گردآوری اطلاعات از دو سیاهه استفاده شد. یکی به ثبت اطلاعات کتابشناختی داستان‌ها اختصاص داشت و دیگری شامل مؤلفه‌های عناصر نظریه گسترش‌یافته بازداری رفتار بارکلی بود. از 382 داستان جامعه پژوهش، 70 داستان که حداقل دارای عناصر نظریه بارکلی و یا عدم بازداری رفتار داشتند، برای بررسی در نظر گرفته شد. یافته‌ها: از میان داستان‌های بررسی شده، در 53 داستان، مؤلفه‌های کنش‌های اجرایی نظریه بارکلی شناسایی شد و در 17 داستان شخصیت داستان در برابر یک رویداد، عدم بازداری رفتار نشان می‌دهد و به پیامد نامطلوب می‌رسد. تحلیل و بررسی داستان‌ها نشان داد میزان حضور هر یک از کنش‌های اجرایی نظریه بارکلی در داستان‌ها متفاوت است. همچنین در میان داستان‌هایی که مؤلفه‌های کنش‌های اجرایی شناسایی شد، 3 الگو برای بهبود کنش‌های اجرایی وجود دارد. الگوی اول شامل داستان‌هایی است که شخصیت داستان در مقابل رویداد آنی ابتدا عدم بازداری رفتار دارد ولی بعد متوجه اشتباه خود می‌شود و با انجام کنش‌های اجرایی به پیامد مطلوب می‌رسد. در داستان‌های الگوی دوم، شخصیت داستان در مقابل رویداد آنی از همان ابتدا کنش‌های اجرایی را انجام می‌دهد و به پیامد مطلوب می‌رسد. الگوی سوم نیز شامل داستان‌هایی است که شخصیت (های) داستان در مقابل رویداد آنی عدم بازداری رفتار را نشان می‌دهد ولی از طرف دیگر، شخصیت (های) دیگر داستان کنش‌های اجرایی دارند و پیامد مطلوبی را تجربه می‌کنند. نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که این داستان‌ها، با نشان دادن کنش‌های اجرایی می‌توانند ابزار توانمندی برای کتاب‌درمانی و بهبود کنش‌های اجرایی به کودکان ADHD در نظر گرفته شوند. ناشران، نویسندگان، روان‌شناسان، کتابداران و والدین می‌توانند از پیشنهادها کاربردی این پژوهش بهره‌گیرند.

کلمات کلیدی:

اختلال نارسایی توجه/ فزون‌کنشی (ADHD)، نظریه گسترش‌یافته بازداری رفتاری بارکلی، کنش‌های اجرایی، کتاب‌درمانی، تحلیل داستان، گروه سنی «الف» و «ب» و «الف/ب»

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1168336>

